C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 21rji-405/2025 Judecătoria Edineț sediul Briceni

1-24142113-03-21rji-21032025 Judecător: Aurelia Andronache

D E C I Z I E

În numele Legii

17 iunie 2025 **mun. Bălți**

Colegiul penal al Curții de apel Nord

În componența:

Președintele de complet: Ion Talpa

Judecătorii: Oxana Mironov și Ecaterina Arseni

judecând în ordine de recurs, recursul directorului Penitenciarului nr. 2 Lipcani Andrei Socol și recursul avocatului Andrei Lavric în interesele condamnatului Barbulat Roman declarate împotriva încheierii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24 februarie 2025, adoptate în limitele plângerii depuse de condamnatul Barbulat Roman împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale,

după expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La 12.12.2024, în adresa Judecătoriei Edineț sediul Briceni a parvenit plângerea condamnatului Barbulat Roman împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitor la condițiile de detenție care conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din CEDO.

În motivarea plângerii condamnatul a invocat că s-a deținut în perioada 17.06.2023 - 05.12.2023, în Penitenciarul nr. 11 Bălți în condiții inumane, și anume: a fost deținut în celulă aflată în subsol, în care pereții erau umezi și acoperiți cu mucegai; celula populată cu insecte. Ulterior, a fost transferat în Penitenciarul nr. 2 Lipcani, unde în perioada 05.12.2023 până în prezent, se deține la fel în condiții inumane, și anume: nu se respectă norma spațiului locativ de 4 m^2; în celule se dețin persoane bolnave de boli infecțioase se dețin cu persoanele sănătoase.

Condamnatul Barbulat Roman solicită constatarea faptul deținerii în condiții inumane și degradante în Penitenciarul nr. 11 Bălți și Penitenciarul nr. 2 Lipcani, cu reducerea pedepsei.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24 februarie 2025, a fost admisă plângerea condamnatului Barbulat Roman împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a constatat faptul, că Barbulat Roman a fost deținut în perioada 21.07.2023-05.12.2023 în Penitenciarul nr. 11 Bălți, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale în total 137 zile.

S-a constatat faptul, că Barbulat Roman a fost deținut în perioada 05.12.2023-16.01.2025 în Penitenciarul nr. 2 Lipcani în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale în total 408 zile.

În condițiile art.473[4] alin. (4) Cod de procedură penală s-a redus pedeapsa condamnatului Barbulat Roman cu 13 zile, pentru perioada de 130 zile în care s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr.11 Bălți, cu calcularea a 1 (unu) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenție.

În condițiile art.473[4] alin. (4) Cod de procedură penală s-a redus pedeapsa condamnatului Barbulat Roman cu 40 zile, pentru perioada de 400 zile în care s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr.2 Lipcani, cu calcularea a 1 (unu) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenție.

În privința perioadei rămase de 15 zile, calculate în condițiile art. 473[4] alin.(4) CPP, care nu poate fi redusă, urmează a fi lăsată în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive stabilite lui Barbulat Roman, prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 08.04.2024 în temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, cu închisoare pe un termen de 5 ani, a fost redusă cu 53 zile.

S-a obligat administrația instituției penitenciare nr.2 Lipcani, potrivit art.473[4] alin. (3) C Cod de procedură penală, să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii.

Dezacord cu soluția adoptată pe caz și-a expus directorul Penitenciarului nr. 2 Lipcani Andrei Socol, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie respinsă ca neîntemeiată plângerea condamnatului Barbulat Roman.

În argumentarea recursului motivat s-a invocat că, judecătorul de instrucție în partea constatării condițiilor de detenție în Penitenciarul nr. 2 Lipcani a examinat cauza formal, în lipsa unei aprecieri obiective a aspectelor de fapt și de drept, în lipsa unei analize complete, în ansamblu și sub toate aspectele a împrejurărilor cazului, fără a ține cont de următoarele circumstanțe:

- condamnatul a fost deținut în celulele au fost bine iluminate, ventilate și încălzite;
- spălarea hainelor se efectuează prin intermediul spălătoriei penitenciarului, care este dotată cu mașini de tip automat;
- deratizarea și dezinsectizarea încăperilor penitenciarului se efectuează trimestrial de agent economic special conform contractului încheiat;
- asistența medicală se acorda în regim non-stop;
- alimentația corespunde standardelor stabilite;
- accesul la apă potabilă este nelimitat, calitatea apei corespunde normelor de consum.

În sensul celor descrise supra, recurentul consideră că în perioada deținerii condamnatului Barbulat Roman în Penitenciarul nr. 2 Lipcani și nr. 11 Bălți toate standardele minime de întreținere a condamnaților au fost respectate, iar judecătorul de instrucție neîntemeiat a ajuns la concluzia că în perioada sus indicată condamnatul a fost deținut în condiții de detenție inumane și degradante.

În subsidiar, a menționat că pentru perioada 21.07.2023-05.12.2023 plângerea a fost depusă tardiv, or, Barbulat Roman a fost transferat la 05.12.22023 în Penitenciarul nr. 2 Lipcani unde i-au fost asigurate condiții satisfăcătoare de detenție.

Concomitent, încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24 februarie 2025 a fost contestată cu recurs de către avocatul Andrei Lavric în interesele condamnatului Barbulat Roman, prin care a solicitat anularea parțială a încheierii contestate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă constatarea condițiilor de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale și, în conformitate cu art. 473^4 alin. (4) CPP, să fie redusă pedeapsa condamnatului cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenție.

În motivarea recursului s-a invocat că perioada detenției sale în Penitenciarul nr. 11 Bălți și nr. 2 Lipcani a fost deținut în condiții înjositoare și umile, fiind mușcat de insecte și rozătoare, apa potabilă fiind cu rugină, camere neoxigenate.

În temeiul art. 447 alin. (2) Cod de procedură penală, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul penal consideră necesar de a respinge recursul directorului Penitenciarului nr. 2 Lipcani Andrei Socol și recursul avocatului Andrei Lavric în interesele condamnatului Barbulat Roman ca fiind nefondate reieșind din următoarele considerațiuni.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

În susținerea soluției adoptate Colegiul penal reține că, potrivit art.469 alin. (1) pct.17^1) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

Din materialele cauzei penale instanța de fond a reținut că, Barbulat Roman a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Drochia sediul central din 05 august 2022, în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d), art. 186 alin. (2) lit. b), c), d), art. 186 alin. (2) lit. b), c), d), art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, cu aplicarea art. 84 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 02 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Tot el, a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Drochia sediul central din 20 septembrie 2023, în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d), art. 187 alin. (2) lit. f), art. 179 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 05 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 08 aprilie 2024, în temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, au fost cumulate pedepsele stabilite prin sentința Judecătoriei Drochia sediul Central din 05 august 2022 și sentinței Judecătoriei Drochia sediul Central din 20

septembrie 2023, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 05 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În speță, Colegiul penal reține că în plângerea înaintată s-a solicitat constatarea aflării condamnatului Barbulat Roman în detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în Penitenciarele nr. 11 Bălți și 2 Lipcani, cu reducerea pedepsei.

Potrivit raportului administrației instituției penitenciare, se invocă că Barbulat Roman s-a deținut în Penitenciarele nr. 11 Bălți și 2 Lipcani în condiții de detenție acceptabile, care au corespuns minimului necesar, ultimul nefiind marginalizat sub nici un aspect inuman si/sau degradant.

Astfel, analizând încheierea recurată în raport cu argumentele recurentului, Colegiul penal constată temeinicia soluției instanței inferioare în partea ce ține de constatarea faptului că, Barbulat Roman a fost deținut în perioada 21.07.2023-05.12.2023 în Penitenciarul nr. 11 Bălți în total 137 zile și în perioada 05.12.2023-16.01.2025 în Penitenciarul nr. 2 Lipcani în total 408 zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, manifestate prin deținerea în celule insalubre – supraaglomerate, populate cu diferite insecte, iluminare insuficientă, fapt ce contravine Hotărârii Guvernului RM nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați.

La acest capitol, instanța de recurs remarcă că condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 11 Bălți sânt integral confirmate prin raportul Consiliului pentru Prevenirea Torturii privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr. 11 Bălți pe data de 31 octombrie 2017, unde la compartimentul „Constatări” la pct.6 a fost stipulat că: prin limitele stabilite prin ordinul MJ nr. 576 din 31.12.2014 emis în baza art. 224 Cod de Executare, plafonul de detenție al Penitenciarului nr. 11 Bălți este de 520 persoane, suprafața medie calculată conform nr. maxim admis de detenție constituie 3 m^2, ne ținându-se cont de standardul minim de 4 m^2.

La fel, în pct. 9 din Raportul menționat s-a indicat că, în penitenciar persistă problema spațiilor locative, celulelor suprapopulate şi condițiilor igienice precare, ce duc le efecte negative asupra deținuților, soldate cu altercații, iar la pct. 12 se indică neidentificarea şi punerea la dispoziția deținuților a spațiilor de uscare a hainelor.

Astfel, la compartimentul „Recomandări” s-au subliniat următoarele: 1. excluderea de către ANP transferului deținuților în Penitenciarul nr. 11 Bălți şi respectarea plafonului de deținere de 258 locuri. 3. Întreprinderea urgentă a tuturor măsurilor necesare în vederea plasării persoanelor nefumătoare în celule destinate pentru nefumători. 6. Asigurarea continuității tratamentului deținuților cu boli cronice ori infecțioase, inclusiv servicii de diagnostic şi consultații ale specialiștilor; 7. Completarea funcțiilor vacante de medic psihiatru şi terapeut în vederea asigurării accesului deținuților la asistență medicală de calitate.

Cât privește condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 2 Lipcani integral se confirmă prin raportul privind vizita preventivă/de monitorizare efectuată la Penitenciarul nr.2 Lipcani din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor la 19 mai 2023, unde membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii (CpPT) au constatat că în ambele sectoare în marea majoritate a celulelor condițiile sunt degradante, condamnații fiind plasați în 14 dormitoare cu suprafețe mari, supraaglomerate, mobilier învechit, lenjerie de pat uzată şi plapume insalubre, miros neplăcut. În unele celule pe pereți este igrasie. Din discuțiile cu condamnații aceștea au menționat că iarna în încăperi este rece (15-16 grade). **Membrii Consiliului au vizitat celulele ce au nevoie urgentă de dezinfectare, fiind pline de gândaci de bucătărie, insecte**. În unele celule lumina este

insuficientă pe timp de zi, fiind blocată de prezența paturilor etajate. Nu există sistem de ventilare. Membrii CpPT sunt îngrijorați de starea tehnică şi sanitară a băii, îngrijorare formulată şi în Raportul cu privire la vizita Consiliului din 24 aprilie 2018.

Astfel, membrii CpPT au emis recomandări în adresa Penitenciarului nr. 2 Lipcani: 1. Repartizarea uniformă a condamnaților, ce prevede respectarea standardelor CPT cu referire la spațiu şi condițiile de trai pentru condamnați. 2.Oferirea accesului la activități ocupaționale, programe de reintegrare și muncă condamnaților ce se dețin conform art. 206 Cod de executare. 3. Îmbunătățirea condițiilor adecvate în wc-uri, lavoare, baia penitenciarului, în vederea asigurării respectului pentru demnitatea umană şi unui grad dezirabil de condiții sanitaro-igienice. 4. Întreprinderea măsurilor urgente pentru deratizarea/dezinsecția spațiilor de trai ale condamnaților. 5. Adaptarea infrastructurii penitenciarului la necesitățile persoanelor cu nevoi speciale. 6. Îmbunătățirea condițiilor de detenție şi crearea unor condiții prielnice de trai prin reparația celulelor, schimbarea mobilierului vechi, procurarea seturilor noi de lenjerie de pat, reparația spațiilor sanitare etc. 7. Organizarea serviciului medical conform normelor în vigoare şi asigurarea deținuților cu servicii medicale de calitate.

Drept consecință, Colegiul penal va respinge alegațiile recurentului potrivit cărora pe perioada detenției sale în Penitenciarele nr. 11 Bălți și 2 Lipcani condamnatul Barbulat Roman nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman și/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiții a executării detenției, or, la analiza condițiilor de cazare a deținutului urmează a se reține prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, care în punctul 464 stipulează că fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m^2, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcții.

În susținerea celor expuse, Colegiul penal notează dispoziția art.473^4 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit căreia la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atât probelor prezentate de părți, cât şi rapoartelor instituțiilor naționale şi internaționale în domeniu.

În acest sens CtEDO a explicat că, dacă există o dispută cu privire la condițiile de detenție între părți, **nu este necesar să se constate veridicitatea fiecărui element litigios:** atunci când alegația gravă nu este respinsă de către statul pârât, poate fi conchisă încălcarea art. 3 din Convenție. Este cazul când statul este unicul care deține informații susceptibile de a confirma sau respinge alegațiile reclamantului.

Prin urmare, principiul potrivit căruia proba îi revine celui care afirmă nu se aplică întotdeauna. Faptul că statul nu prezintă aceste informații îi permite Curții să ajungă la concluzia că alegația este una justificată *(a se vedea în acest sens cauza A. şi alții c. Regatului Unit, 12 februarie 2009, § 132; cauza Idalov c. Rusiei, 22 mai 2012, § 98).*

La acest capitol, Colegiul penal reține că în conformitate cu art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.

În temeiul prevederilor art. 473^2 alin. (3) Cod de procedură penală, condamnații care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea

drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Astfel, instanța de fond a constatat că Barbulat Roman s-a aflat în condiții de detenție contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale în Penitenciarul nr. 11 Bălți o perioadă de 137 zile, și în Penitenciarul nr. 2 Lipcani o perioadă de 408 zile.

Prin urmare, având în vedere că s-au adeverit alegațiile petentului privind condițiile inumane de detenție, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum şi intensitatea, gravitatea şi durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității şi echității, instanța de fond corect a considerat necesar, oportun şi rezonabil de a reduce cu 13 zile pentru perioada de 130 zile în care Barbulat Roman s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 11 Bălți, cu calcularea a 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenție, și cu 40 zile pentru perioada de 400 zile în care Barbulat Roman s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 2 Lipcani, cu calcularea a 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenție.

De asemenea, în privința perioadei rămase de 15 zile, calculate în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, care nu a putut fi redusă, instanța de fond corect a dispus de a fi lăsată în continuare în termenul de executare a pedepsei.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal conchide că prima instanță în mod întemeiat a dispus reducerea termenului pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani stabilite lui Barbulat Roman prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 08.04.2024 în temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal cu 53 zile, în acest sens ținându-se seama de severitatea și gravitatea condițiilor de detenție contrare art. 3 din Convenție.

Astfel, Colegiul penal apreciază că remediul aplicat în speța dată este unul adecvat şi suficient, bazat pe o justă şi echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt, cu o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat şi recompensa instituită şi care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

În atare circumstanțe, instanța de recurs reține că instanța de fond a pronunțat o încheiere întemeiată şi motivată, iar în situația în care instanța şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CtEDO Garcia Ruis versus Spania).*

Afirmațiile recurentului privind tardivitatea plângerii condamnatului în partea constatării condițiilor inumane și degradante în Penitenciarul nr. 11 Bălți pentru perioada de 21.07.2023-05.12.2023, or condamnatul Barbulat Roman a fost deținut în continuu în condiții de detenție care cad sub incidența art. 3 CEDO, fapt ce atestă situația de continuitate în timp fără întrerupere a suferințelor cauzate condamnatului.

Aici Colegiul penal statuează asupra faptului că, dreptul condamnaților de a se adresa judecătorului de instrucție cu plângere împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale a fost introdus prin Legea nr.272 din 29.11.2018, intrată în vigoare la 01.01.2019.

Prin urmare, se relevă că dreptul condamnatului de a revendica reducerea termenului pedepsei pentru perioadele de aflare în penitenciar în condiții inumane și degradante a devenit posibil de a fi exercitat începând cu 01.01.2019, astfel, Colegiul penal stabilește că plângerea

condamnatului Barbulat Roman se consideră depusă în termen. Or, în condițiile art.473^2 alin.(5) Cod de procedură penală, instanța de recurs constată că plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului **urmează a fi depusă pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale**, precum și în termen de 6 luni de la data când nu mai sânt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

Concluzia respectivă se deduce și din practica CEDO, unde în cauza *Ulemek v. Croația din 31.10.2019* Curtea a reiterat că, în contextul condițiilor de detenție, perioada detenției reclamantului trebuia considerată ca o „situație continuă", or, deși a fost închis în diferite regimuri și/sau unități de detenție, ea a fost executată în condiții substanțial similare, în unități de detenție de același tip.

În același timp, este neîntemeiată și alegația recurentului privind întreruperea condițiilor precare de detenție odată cu transferul condamnatului în Penitenciarul nr. 2 Lipcani, unde condițiile de detenție sunt admisibile, or, acest fapt contravine circumstanțelor constatate supra.

Astfel, în speța dedusă judecății se constată indubitabil că condamnatul Barbulat Roman s-a deținut în continuu în condiții inumane și degradante, ceea ce-i oferea dreptul condamnatului de a solicita oricând în interiorul termenului de executare a pedepsei aplicarea prevederilor art. 473^4 CPP, inclusiv acest drept persistă și timp de 4 luni de la eliberarea din locurile de detenție.

În sensul celor descrise supra, Colegiul penal apreciază conținutul recursului declarat de către directorului Penitenciarului nr. 2 Lipcani Andrei Socol ca fiind o expunere a dezacordului cu soluția adoptată pe caz, fără a se indica careva încălcări la emiterea soluției, ceea ce în opinia instanței de recurs nu poate servi drept temei pentru casarea sau modificarea soluției adoptate de către instanța ierarhic inferioară.

Cu referire la alegațiile recurentului avocatului Andrei Lavric în interesele condamnatului Barbulat Roman că pentru perioada deținerii în calitate de condamnat în condiții de detenție contrare art. 3 CEDO, în conformitate cu art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală condamnatului urma a-i fi redus termenul pedepsei cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenție, Colegiul penal le consideră neîntemeiate, or, la stabilirea mărimii reducerii pedepsei pentru perioada deținerii lui Barbulat Roman în Penitenciarul nr. 11 Bălți și nr. 2 Lipcani, s-a ținut cont de faptul că inconvenientele create condamnatului au fost nesemnificative în raport cu condițiile de detenție din alte penitenciare din RM.

În acest context se reține că, Consiliul pentru Prevenirea Torturii nu susține opinia că o abatere minoră de la minimul standardelor poate fi considerată, în sine, ca fiind tratarea inumană și degradantă a deținutului atâta timp, cât se pot găsi și alți factori de atenuare, cum ar fi, în special, faptul că deținuții sunt în măsură să petreacă o cantitate considerabilă de timp în fiecare zi în afara celulelor (în ateliere, cursuri sau alte activități), după cum este și în Penitenciarul nr. 11 Bălți și nr. 2 Lipcani, care este un penitenciar în care funcționează mai multe sectoare.

Astfel, examinarea criteriului „spațiul acordat fiecărui deținut" prin prisma art. 3 CEDO urmează a fi efectuată cumulativ cu alți factori, care contribuie aprecierea detenției ca fiind inumană și degradantă sau infirmarea acestui fapt. Instanța reține și faptul că analiza comparativă a condițiilor de detenție din alte instituții penitenciare din Republica Moldova, cum ar fi Penitenciarul nr. 13 Chișinău, denotă un nivel relativ satisfăcător al condițiilor de detenție în Penitenciarul nr. 11 Bălți și nr. 2 Lipcani.

Ca urmare, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului Barbulat Roman, precum și

intensitatea, gravitatea și durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității și echității, Colegiul penal menționează că reducerea termenului pedepsei lui Barbulat Roman pentru perioada deținerii în Penitenciarul nr. 11 Bălți și nr. 2 Lipcani, cu calcularea 1 (una) zile de reducere pentru 10 (zece) de detenție este unul echitabil și proporțional inconvenienților suportate de către ultimul.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul penal evidențiază și faptul că în corespundere cu prevederile art.473^4 alin.(4) Cod de procedură penală, legiuitorul a lăsat la discreția instanței de a decide în privința cuantumului reducerii pedepsei condamnatului, iar potrivit normei nominalizate reducerea pedepsei poate varia de la 1 la 2 zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenție, în dependență de intensitatea suferințelor suportate de condamnat pe perioada detenției în penitenciar.

În lumina celor expuse, Colegiul penal apreciază conținutul recursului declarat de avocatul Andrei Lavric în interesele condamnatului Barbulat Roman ca declarativ, or, instanța de recurs nu a stabilit careva circumstanțe care ar permite majorarea reducerii până la cuantumul solicitat de recurent.

În atare circumstanțe, instanța de recurs reține că instanța de fond a pronunțat o încheiere întemeiată şi motivată, iar în situația în care instanța şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CtEDO Garcia Ruis versus Spania).*

Pe motivele expuse mai sus, Colegiul penal va respinge recursul directorului Penitenciarului nr. 2 Lipcani Andrei Socol și recursul avocatului Andrei Lavric în interesele condamnatului Barbulat Roman declarate împotriva încheierii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24 februarie 2025 ca fiind nefondate, menținând fără modificări încheierea adoptată de prima instanță.

În conformitate cu prevederile art.449 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul directorului Penitenciarului nr. 2 Lipcani Andrei Socol și recursul avocatului Andrei Lavric în interesele condamnatului Barbulat Roman declarate împotriva încheierii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24 februarie 2025 emise în privința lui Barbulat Roman, se respinge ca nefondat, cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: **Ion Talpa**
Judecători: **Oxana Mironov**
Ecaterina Arseni